JAARGANG 23
NOVEMBER 2026
NR. 11 - 252

RECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Even voorstellen

4 HET GEBED VAN HANNA

1 Samuel 2:1-3

5 ADVERTENTIE

6 MANNA

Het brood uit de hemel (1)

7 ZIBA

De lasteraar

Lasteren is tegen beter weten in iets ongunstigs vertellen van anderen

8 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

9 WOORDSTUDIE

Theudas, Judas de Galileeër, hun geschiedenis en wat Grieks

10 HET BOEK JEREMIA

Deel 10 - De Verheven God

12 REPLY

Vraag gesteld op Instagram

14 DE BOODSCHAP VAN JOHANNES 1-11

14 BEGIN EN EINDE VAN DE EVANGELIËN

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: *'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'* (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

https://www.oudesporen.nl/

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks

Redactie

Ronald de Jong; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. Gebruikte foto's en illustraties zijn ofwel uit eigen archief, fotostock, of anders aangegeven.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

Online uitgeverij OudeSporen

VAN DE REDACTIE

EVEN VOORSTELLEN

Ronald de Jong

Vanaf dit nummer van Rechtstreeks, mag ik deel uitmaken van de redactie. Ik lees Rechtstreeks al sinds het begin in januari 2004 en in de loop van de tijd heb ik, af en toe, mogen bijdragen aan de inhoud daarvan. Het is kostbaar dat Bijbelgetrouwe artikelen vrij via deze weg verspreid en gelezen kunnen worden en ik ben dankbaar dat ik daaraan kan bijdragen.

Voor hen die mij nog niet kennen: ik (Ronald de Jong) ben getrouwd en woon in Nieuwleusen en ga DV binnenkort, zoals dat heet, met pensioen. Een verandering van levensfase die ook doet nadenken over wat de Heer wil met de tijd die dan beschikbaar komt want ook die tijd is van Hem (Luk. 12:15).

In dit nummer van Rechtstreeks staat o.a. een kort artikel van Gerrid Setzer over het begin en het einde van de evangeliën. Deze evangeliën hebben elk een eigen karakter en stellen de Heer Jezus op verschillende manieren voor. Eén van de kenmerken van de evangeliën is dat elk evangelie herhalende woorden heeft die, als we ze beschouwen, ons geweten aanspreken en ons aansporen in de dienst voor Hem.

Mattheüs

Een kenmerkend woord is ‘eerst’ bijv. in Mattheüs 3:33 ‘zoekt echter eerst het koninkrijk van God’. Dit woord geeft de prioriteit aan, Wie of wat komt eerst in ons leven en heeft de autoriteit. Een broeder zei ooit: ‘het allerbelangrijkste van het geloof is dat de Belangrijkste, de Belangrijkste blijft’. Mattheüs laat ons daarover nadenken, heeft Hij de prioriteit en autoriteit in ons leven, komt Hij (nog steeds) op de eerste plaats? In de wereld heeft het woord prioriteit een meervoud, voor ons toch niet?

Markus

Een veel voorkomend woord is ‘*terstond*’ bijv. in Markus 6:45 ‘*En terstond dwong Hij zijn discipelen aan boord te gaan*’. Dit woord laat zien dat er geen vertraging mag zijn. Hoe gemakkelijk stellen we dingen uit waarvan we weten dat die moeten gebeuren en we kennen het gezegde: van uitstel komt afstel. Markus stelt de ware Dienstknecht voor die niet uitstelt (zie ook Ps. 121:3, 4). Zijn er in ons leven dingen die blijven liggen?

Lukas

Een terugkerend woord is ‘*moeten*’ bijv. in Lukas 4:43 ‘*Ook aan de andere steden moet Ik het evangelie van het koninkrijk van God verkondigen*’. Dit woord laat de toewijding van de Heer Jezus aan God zien die zover ging dat Hij veel moest lijden (Luk. 9:22). Moeten is geen populair woord in onze tijd maar toewijding aan God zoals we lezen in Romeinen 12:1, 2 is niet optioneel! Moeten wij nog iets, hoe zit het met onze toewijding?

Johannes

Hier lezen we de vaak klinkende woorden: ‘*voorwaar, voorwaar*’ bijv. in Johannes 3:3 ‘*Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien*’. Deze woorden bepalen ons bij het aannemen van Gods Woord zonder voorbehoud, hier volgt Zijn zegen op. Welke plaats heeft het Woord van God in ons leven?

Zo laten de vier evangeliën ons nadenken over ons leven en dat is niet alleen belangrijk bij een nieuwe levensfase. Gods Woord lezen en bestuderen heeft tot doel dat er meer eer komt voor Hem en ons leven naar Zijn beeld veranderd. Laat ook dit nummer van Rechtstreeks die uitwerking hebben. Namens de redactie, Gods zegen en wijsheid bij het lezen.

‘Wij allen nu,
die met onbedekt gezicht
de heerlijkheid van de Heer aanschouwen,
worden naar hetzelfde beeld veranderd
van heerlijkheid tot heerlijkheid,
als door de Heer, de Geest’ (2 Kor. 3:18).

HET GEBED VAN HANNA

1 SAMUEL 2:1-3

F.C. Blount

'Toen bad Hanna en zei: Mijn hart springt op van vreugde in de Heere' (vs. 1).

De Geest van God zegt dat dit een gebed van Hanna is, dus het is iets dat tot de Heere persoonlijk gericht is, en toch staat deze opmerkelijke passage in de Bijbel. Hanna zegt: 'Mijn hart springt op van vreugde in de Heere.' Het is wonderbaarlijk dat zij tot zo'n punt van triomf gebracht wordt. Er was een tijd dat ze huilde. Ze was zwaarmoedig, maar de Heer kwam tussenbeide en bevrijdde haar, en in plaats van dat ze alleen maar bezig was met haar bevrijding, was ze bezig met haar Bevrijder. In de huidige tijd zijn we erop gericht ons bezig te houden met *onszelf* en het werk van de Geest *in ons*, in plaats van met Christus en Zijn werk *voor ons*.

Maar wat Hanna kenmerkt, is dat ze niet naar binnen kijkt; ze is niet met zichzelf bezig; ze is volledig gericht op de Heere. Als wij de Heer Jezus kennen als onze Redder, zouden we, wat onze toestand betreft, in staat moeten zijn om zelfs in moeilijke omstandigheden te kunnen lofprijzen. Op het moment van haar gebed was er een grote beproeving in Hanna's hart. Ik twijfel er niet aan dat er een enorme innerlijke strijd gaande was. Ondanks dat verheugde ze zich in de Heere. Ze prees de Heere en was blij in Hem. Wat een les voor ons.

Een van de redenen waarom we zo lusteloos, zo lui, zo aarzelend door het leven gaan, is omdat we niet blij zijn in de Heer. Soms denk ik dat we een heel slechte reclame zijn voor dat wat we belijden. De gelukkigste, meest blije mensen in deze wereld zouden degenen moeten zijn die Jezus kennen als hun Redder en die Hem als hun Heer hebben erkend. Ik bedoel niet dat ze geen verdriet zullen hebben; dat zullen ze wel, maar zoals de apostel zegt: als we moeite en verdriet hebben, moeten we ons toch altijd verblijden (Fil. 4:4). Verdriet beneden, vreugde naar boven.

'Mijn mond is wijd open tegen mijn vijanden' (vs. 1).

Wie zijn je vijanden? De satan is er één; sta je met je mond wijd open tegenover hem? Dat is terecht. Hij is geen overwonnen vijand, maar een verslagen vijand. En hoe zit het met de zonde? Dat is nog een vijand van je die is uitgeschakeld en volledig is weggenomen, zodat je 'geen enkel geweten van zonden' meer hebt (Hebr. 10:2). Wat een zegen! Christus, 'die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons [tot] zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem' (2 Kor. 5:21). Ook die vijand is uitgeschakeld en er is een weldadige zegen gekomen.

En hoe zit het met de dood? Hij heeft 'de dood tenietgedaan en leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht heeft door het evangelie' (2 Tim. 1:10). En hoe zit het met het oordeel? De Rechter Zelf zegt: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie mijn woord hoort en gelooft Hem die Mij heeft gezonden, die heeft eeuwig leven en komt niet in [het] oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven' (Joh. 5:24). Is dat niet geweldig? We mogen onze monden wijd open doen tegenover onze vijanden. En hoe zit het met de toorn? We lezen in het eerste hoofdstuk van 1 Thessalonicenzen over 'Jezus, die ons redt van de komende toorn'. Er is geen reden waarom u en ik niet blij zouden moeten zijn en de hele dag door een lied zouden moeten zingen. Er was een tijd dat onze mond gesloten was, volgens Romeinen 3:19: 'opdat elke mond wordt gestopt en de hele wereld strafschuldig wordt voor God.'

Zoals u ziet, zijn satan, zonde, dood, oordeel en toorn allemaal tenietgedaan. Weet u wat Jezus zei op de ochtend van de opstanding, toen Hij achter die deuren ging die gesloten waren uit angst voor de Joden? Hij zei: 'Vrede zij u!' Het was een goddelijke ingeving en zij hadden er goddelijk recht op. De Ene die vrede stichtte, sprak deze woorden uit. Hij stichtte vrede door het bloed van het kruis en bracht het over met Zijn eigen woorden. Heeft u recht om blij te zijn? Jazeker – een echt recht!

'Want ik verheug mij in Uw heil. Er is niemand zo heilig als de Heere' (vs. 2).

Nu valt me nog iets op: 'Want ik verheug mij in Uw heil.' Die uitdrukking is opvallend. Je hoort veel mensen zeggen 'in mijn verlossing', maar hier staat: 'Omdat ik mij verheug in Uw heil' (verlossing). Het is verlossing bekijken vanuit *Zijn* perspectief in plaats van vanuit het onze. Als je verlossing ziet als *jouw* verlossing – hoewel je er natuurlijk wel het object van bent – dan meet je die af aan je eigen behoefte; maar als het de verlossing van de Heer is, meet je die af aan Hem, zodat die net zo groot is als God Zelf. Hij openbaart zich in die hoedanigheid als Verlosser.

In de brief aan de Hebreeën wordt gesproken over verlossing als 'zo'n grote behoudenis' (Hebr. 2:3). Deze verlossing is niet groot vanwege het feit waarvan ze ons redt, of waarvoor ze ons redt, maar groot vanwege Degene die haar heeft bewerkt, die haar tot stand heeft gebracht en volbracht. Het kan geen gewone verlossing zijn, omdat ze niet door een gewoon mens is verschaft, maar door Degene die de wereld heeft geschapen.

Hanna zegt dan: 'Er is niemand zo heilig als de Heere.' Dat is een zeer heilzame waarheid. Je hoort mensen voortdurend praten over de liefde, het medelijden en de compassie van God. Maar laat je niet misleiden door te denken dat God liefde is op een manier die niet rechtvaardig is. Men zegt dat iedereen gered zal worden en niemand verloren zal gaan. Maar dat is niet zo: als zonde zo'n enorme zaak is dat de dood van de Zoon van God ervoor nodig was, kan het dan een wonder zijn dat een zondaar geoordeeld zal worden als hij die Zoon verwerpt? Je herinnert je vast nog de leugen van de duivel tegen Eva in de Hof van Eden: 'U zult zeker niet sterven' (Gen. 3:4). De slang bedoelde eigenlijk dat God te goed is om Zijn dreigement uit te voeren. Nu zegt hij dat God te goed is om de mens te straffen. Hanna zegt: 'Er is niemand zo heilig als de Heere.' Zijn heiligheid vereiste het offer van Zijn Zoon, en zal hem straffen die de Zoon verwerpt.

'Want er is niemand buiten U, en er is geen rotssteen als onze God' (vs. 2).

'Want er is niemand buiten U: heeft Christus uw gezichtsveld zo volledig gevuld dat alle andere personen en dingen voor u niets voorstellen? Zie Kolossenzen 3:11 in dit verband: 'Christus is alles.'

Het is ook heel mooi om te zien hoe de Geest van God, God als de Rots naar voren brengt. Je vindt die uitdrukking in Genesis en heel vaak in Deuteronomium. God besefte al heel vroeg in de menselijke geschiedenis dat de mens iets stevigs nodig had om op te steunen. Alles zal ooit wankelen, en dan wil je op de Rots staan. Sta jij op de Rots? Ben je daar? Kun je, omdat je het weet, zeggen: Er is geen rots zoals onze Rots, 'en er is geen rotssteen als onze God'?

'En waarom noemt u Mij Heer, Heer, en doet niet wat Ik zeg? Ieder die tot Mij komt en mijn woorden hoort en ze doet, Ik zal u tonen aan wie hij gelijk is. Hij is gelijk aan een mens die een huis bouwde; hij groef, diepte uit en legde een fundament op de rots. Toen er nu een stortvloed kwam, sloeg de waterstroom tegen dat huis en was niet in staat het te doen wankelen, omdat het goed gebouwd was' (Luk. 6:46-48). Heeft u ooit in gehoorzaamheid en geloof, gehoord en gedaan wat Hij u opdraagt? Het eerste wat Hij u opdraagt, is te geloven in de Heer Jezus Christus. Daar moet u als zondaar beginnen.

In Jesaja wordt deze Rots de Rots der Eeuwen of de Rots der Eeuwigheid genoemd. Daar wil je bouwen en zijn, want alles stort in en je wilt staan op dat wat standhoudt. 'En er is geen rotssteen als onze God.' Is het niet wonderbaarlijk dat Hanna dit leerde? Ze was dicht bij de Heer en kreeg inzicht in enkele van Zijn geheimen. De wereld heeft zijn rotsen, maar die vergruizelen meestal.

'Spreek toch niet steeds zo bijzonder hoogmoedig, en laat niets hooghartigs uit uw mond gaan; want de Heere is een alwetend God, en Zijn daden zijn recht' (vs. 3).

Het is verbazingwekkend hoe spraakzaam we zijn buiten Gods aanwezigheid, maar in Zijn aanwezigheid vallen we stil. Je ziet mannen vaak praten over wat ze gedaan hebben, wat ze van plan zijn te doen, enzovoort. Soms praten ze over wat anderen niet doen, enzovoort. We denken niet veel aan onszelf als we in Gods aanwezigheid zijn.

Waarom mogen we niet zo trots of arrogant spreken? 'Want de Heere is een alwetend God.' Hij weet welke motieven je ertoe aanzetten om te zeggen wat je zegt; Hij weet er alles van. Het is een zeer ernstige gedachte dat Hij mij volledig kent: 'Heere, U doorgrondt en kent mij. Ú kent mijn zitten en mijn opstaan, U begrijpt van verre mijn gedachten. U onderzoekt mijn gaan en mijn liggen, U bent met al mijn wegen vertrouwd. Al is er *nog* geen woord op mijn tong, zie, Heere, U weet het alles' (Psalm 139:1-4). Hij is een God van alle kennis, en door Hem worden de daden gewogen. God doet twee dingen met de mens: Hij weegt hem en Hij meet hem.

Wanneer Hij de mens meet, wat zegt Hij dan? 'Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God' (Rom. 3:23). Soms denken mensen bij zichzelf: 'Als ik voor God zou staan, dan komt het wel goed.' Dat zou je kunnen zeggen als je er nog ver bij Hem vandaan bent. Maar wat als je gewogen wordt? Laten we Psalm 62:9 eens bekijken – een zeer kostbaar woord voor hen die genade kennen, en zeer indringend voor hen die dat niet doen: 'Zeker, eenvoudigen [1] zijn een zucht, aanzienlijken [2] een leugen; in de weegschaal gewogen, zijn zij tezamen *lichter* dan een zucht.' Laten we in ieder geval niet vergeten dat de Heere een alwetend God is, en dat door Hem de daden worden gewogen.

Bron: The Lord is near, juli 2026

1) Noot HSV: *eenvoudigen* - Letterlijk: kinderen van een mens (van lage stand).

2) Noot HSV: *aanzienlijken* - Letterlijk: kinderen van een man (van hoge stand).

ADVERTENTIE

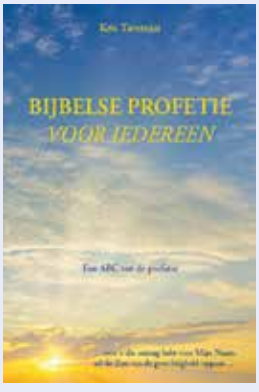

Bijbelse profetie voor iedereen

Een ABC van de profetie

Auteur: Kris Tavernier

Een boek over de Bijbelse profetie. Jawel, nóg een boek over de Bijbelse profetie. 'Er zijn er al zoveel'. Dat klopt, en toch … er zijn er nog niet genoeg. Er is een tijd geweest dat het een en al profetie was wat de klok sloeg en de aandacht kreeg. Die tijd is ondertussen voorbij en het profetische woord is zo een beetje ondergesneeuwd geraakt.

ISBN/EAN: 9789083690711; Prijs: 6,95 Euro; 148 pag.;

Uitgeverij Daniel

Simson

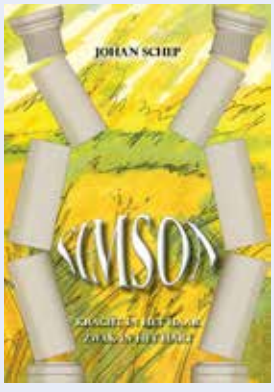

Kracht in het haar, zwak in het hart

Auteur: Johan schep

Simsons geschiedenis leert ons dat het nooit te laat is om opnieuw te beginnen. Hoe zeer wij in het verleden ook gefaald hebben, het is nooit te laat om volkomen op de Heere te vertrouwen en vanuit Hem te gaan leven.

ISBN/EAN: 9789083589978 Prijs: 2,40; 40 pag.;

OudeSporen online uitgeverij

MANNA

HET BROOD UIT DE HEMEL (1)

Ex. 16:2-36; Ps. 78:17-25; Hebr. 9:4; Openb. 2:17

Hugo Bouter

'Zij spraken tegen God en zeiden: Zou God een tafel gereed kunnen maken in de woestijn? Zie, Hij heeft de rots geslagen, zodat er water uitvloeide en er beken overvloedig uitstroomden. Zou Hij ook brood kunnen geven? Zou Hij Zijn volk van vlees kunnen voorzien?' (...). 'Hij gebood de wolken daarboven en opende de deuren van de hemel: Hij liet manna op hen regenen om te eten en gaf hun hemels koren. Eenieder at het brood van de machtigen; Hij zond hun proviand tot verzadiging toe' (Ps. 78:19-20, 23-25).

'Wie overwint, die zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op de steen een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan hij die hem ontvangt' (Openb. 2:17).

Het ware brood uit de hemel

Wij zingen soms over de rijkdom van het Woord van God, dat het een gave is die God ons heeft geschonken: 'Vader, dank voor deze gave: levensvoedsel, hemelbrood'. Hier vinden we de uitdrukking 'hemelbrood'. Dit wijst erop dat dit voedsel van boven komt en een hemelse oorsprong heeft: het daalt van God neer. En we zouden eigenlijk ook Johannes 6 moeten lezen, maar dat moet u voor uzelf maar eens doen, want het is een lang hoofdstuk. Daar zegt de Heere Jezus tegen de Joden dat Mozes hun het manna gaf in de woestijn. 'Maar Mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel' (Joh. 6:32). En daarmee doelde Hij op Zichzelf als het ware voedsel voor ieder die gelooft. Wie tot Hem komt en in Hem gelooft, die ontvangt nu reeds eeuwig leven, Zijn opstandingsleven. En straks zal Hij ons opwekken op de laatste dag, bij de eerste opstanding, zodat ons lichaam ook deel krijgt aan het nieuwe leven en gelijkvormig wordt aan het lichaam van Zijn heerlijkheid (Joh. 6:32-40).

Wie zich geestelijk gesproken met Hem voedt door het geloof, die ontvangt het leven en wordt ook dagelijks gevoed met dit wonderbare brood uit de hemel. We mogen ons elke dag voeden met hemels brood. Het Woord stelt ons Christus voor, en daarom is dit ook het dagelijkse manna dat wij nodig hebben voor ons geestelijk leven.

Lessen verbonden met het manna

Het manna kenden de Israëlieten niet, het was nieuw voor hen. Ik meen dat het woord manna betekent: 'Wat is dit?' Ze waren eerst ontevreden dat ze geen eten hadden in de woestijn. Toen zei de Heere: Ik heb dit gemor van de Israëlieten gehoord. 's Avonds zullen jullie vlees krijgen en in de morgen zullen jullie met brood verzadigd worden. En dat was een groot wonder natuurlijk tijdens de woestijnreis, dat elke nacht telkens het manna uit de hemel neerdaalde.

We zien dat er allerlei lessen verbonden worden met het manna, ook wat betreft de gehoorzaamheid van de Israëlieten. Want op de sabbat, dan mochten ze niet erop uittrekken om het manna te verzamelen. De zesde dag kregen ze een dubbele portie, en dat was een test om te kijken of ze gehoorzaam waren. De Heere zei dat ook in Exodus 16 vers 4 en 5: 'Zie, Ik zal voor u brood uit de hemel laten regenen'. Ik zal het volk op de proef stellen of het al dan niet wandelt naar Mijn wet. Als ze op de zesde dag bereiden wat ze hebben binnengebracht, dan zal dit dubbel zoveel zijn als wat ze op de andere dagen verzameld hebben.

Dus de Heere testte het volk of ze naar Hem zouden luisteren. Elke zesde dag zouden ze een dubbele hoeveelheid krijgen en verzamelen, zodat ze de sabbat zouden kunnen houden en gehoorzaam konden zijn aan het gebod. 'Zie, omdat de Heere u de sabbat gegeven heeft, daarom geeft Hij u op de zesde dag brood voor twee dagen. Ieder moet op zijn plaats blijven! Niemand mag er op de zevende dag vanuit zijn verblijfplaats op uit gaan' (vs. 29).

Niemand mocht dus op de sabbat naar buiten gaan om voedsel te verzamelen. God had hierin van tevoren voorzien en Hij testte het volk of het gehoorzaam was aan Zijn gebod. Iets heel opmerkelijks is namelijk dat het manna niet lang houdbaar was. Het was echter wel houdbaar vanaf de zesde dag tot en met de zevende dag, de andere dagen was het maar één dag houdbaar. Elke dag opnieuw moesten ze dus erop uittrekken om vers voedsel, vers manna, te verzamelen en te nuttigen. Daarom gaf Mozes in vers 19 het gebod: 'Niemand mag ervan overlaten tot de volgende morgen'. Dat was ook weer een test voor de gehoorzaamheid van de Israëlieten. Zouden ze luisteren naar het Woord van God, zouden ze elke dag opnieuw erop uittrekken, zoals Hij geboden had?

Sommigen luisterden niet naar Mozes en lieten ervan over tot de morgen (vs. 20), maar toen was het bedorven. Daarom werd Mozes toornig op hen. We zien dus dat met de gave van het manna ook telkens een test verbonden wordt of ze al dan niet gehoorzaam zouden zijn aan het Woord van God. In elk geval spreekt dit ervan dat wij ook op de proef worden gesteld en dat God kijkt of wij afhankelijk zijn van Hem, van het hemelbrood dat Hij ons wil geven en dat Hij ons heeft geschonken in de Persoon van de Heer. En wat mij betreft kun je bij het manna ook aan de hele Bijbel denken, ik heb daar geen bezwaar tegen. Er zijn ook wel dagkalenders met de naam 'ons dagelijks manna' of iets dergelijks, en dat is natuurlijk ook een mooie toepassing.

Elke dag opnieuw mogen wij ons voeden met de rijkdommen van het Woord van God en met de Persoon van de Heer. Elke dag weer opnieuw, één bepaalde dag is niet voldoende voor de volgende dag. En er staat hier ook ergens, als de zon opkomt, dat het dan smelt. We lezen dat in vers 21: zodra de zon heet werd, smolt het weg. Ze verzamelden het elke morgen, ieder naar zijn behoefte, maar zodra de zon heet werd, smolt het. Dat spreekt van de hitte van de beproeving, die we ervaren als er moeite en leed is. Als we dan niet voldoende hebben verzameld en hebben gegeten, dan hebben we er niets meer aan. Dan smelt het weg als het ware in de hitte van de beproeving, in het vuur van de beproeving dat we dagelijks kunnen ervaren in ons leven.

We moeten ons dus 's morgens op tijd voeden met het Woord van God en de tijd nemen om stil te zijn voor

het aangezicht van God. Als we Zijn Woord lezen, dat overdenken en ons afvragen wat er in dit gedeelte te vinden is over de Persoon van de Heiland, dan mogen we ons voeden met het hemelse manna en overdenken wat tot hulp en steun kan zijn, tot leiding voor die dag. Als we dat niet doen en de zon gaat op: zodra we op de proef worden gesteld, hebben we er niets meer aan en smelt het weg.

Bron: Transcriptie van een toespraak H. Bouter op 08-06-2014. OS2056; OS3026

ZIBA

DE LASTERAAR

Peter Cuijpers

'Mijn heer de koning, mijn dienaar heeft mij bedrogen (…), bovendien heeft hij uw dienaar bij de koning, belasterd' (2 Sam. 19:26-27).

Was Ziba een onbaatzuchtige en trouwe dienaar van David, of een lasteraar die een gemeen spelletje speelde? Die vraag willen we beantwoorden aan de hand van Gods Woord.

Ziba, de knecht van Saul

De eerste keer dat we Ziba tegenkomen is in 2 Samuel 9. Op de vraag van David of er nog iemand overgebleven was van het huis van Saul, opdat hij hem goedertierenheid zou kunnen bewijzen, antwoordde Ziba: *'Er is nog een zoon van Jonathan, die aan beide voeten verlamd is'* (vs. 3). In vers 9 wordt vermeld dat Ziba een knecht van Saul was. Saul is in de Bijbel een type van de antichrist en van het vlees, de oude zondige natuur. Hier lezen we bijvoorbeeld niet dat Ziba op zijn aangezicht viel en zich voor David neerboog. Mefiboseth deed dit wel (vs. 6).

David, de gezalfde koning, is een type van de Heere Jezus. Het vlees onderwerpt zich niet aan Christus en aan de wet van God (Rom. 8:7). David had Mefiboseth Gods goedheid bewezen. Alles wat van Saul en heel zijn huis was, had hij aan Mefiboseth gegeven. Ziba en zijn huisgezin moesten de landerijen van Mefiboseth bewerken. Ziba was vanaf dat moment de knecht van Mefiboseth geworden.

Ziba, een huichelaar

In 2 Samuel 16 komen we Ziba voor de tweede keer tegen. Hij ging David tegemoet toen deze voor zijn zoon Absalom uit Jeruzalem was weggevlucht. Ziba kwam met een span gezadelde ezels, en daarop tweehonderd broden, honderd rozijnenkoeken, honderd zomervruchten en een leren zak met wijn. Dit alles was voor de koning en zijn volgelingen. Was dit niet een werk van liefde voor David? Laten we niet te snel ja zeggen, want wat zat er achter deze 'liefdedienst' van Ziba?

Op Davids vraag waarom Mefiboseth niet was meegegaan, antwoordde Ziba: *'Zie hij blijft in Jeruzalem, want, zei hij: Vandaag zal het huis van Israël het koninkrijk van mijn vader aan mij teruggeven'* (vs. 3). Dit waren lasterpraatjes om Mefiboseth in een kwaad daglicht te plaatsen bij David. Het hart van Ziba zat niet op de juiste plaats; hij belasterde zijn kreupele meester. Omdat Mefiboseth zich volgens Ziba tegen David had gekeerd, wees deze hem de bezittingen toe van zijn meester. Met uiterlijk vertoon zei hij: *'Ik buig mij neer; laat mij genade vinden in uw ogen, mijn heer, de koning'* (vs. 4). Over dit neerbuigen van Ziba hebben we het al gehad. Dat hij zich hier voor David neerboog, was vleierij en huichelarij. Ziba was een huichelaar en een lasteraar. Lasteren hoort thuis in het rijtje van de werken van het vlees (Gal. 5:19-21). David vroeg aan hem: *'Waar is de zoon van uw heer?'* (vs. 3). 'Uw heer' is hier Saul. David bleef hem zien als een knecht van Saul.

Ziba ontmaskerd

De derde keer dat we iets over Ziba horen, staat in 2 Samuel 19. Het moment van de waarheid was aangebroken. Na het neerslaan van de opstand van Absalom, was Mefiboseth een van de eersten die David tegemoet kwam. Mefiboseth had een ander verhaal dan Ziba. Om zijn verdriet te tonen had hij zijn voeten niet schoongemaakt, zijn baard en snor niet geschoren en zijn kleren niet gewassen, van de dag af dat de koning was weggegaan tot aan de dag waarop hij in vrede was teruggekeerd (vs. 24). En op Davids vraag waarom hij dan niet met hem was meegegaan, antwoordde Mefiboseth: *'Mijn heer de koning, mijn dienaar heeft mij bedrogen (…), bovendien heeft hij uw dienaar bij de koning belasterd'* (vs. 26a). Ziba had voor hem geen ezel willen zadelen (vs. 26b). Ziba was ontmaskerd; het bedrog was aan het licht gebracht.

Lasteren

Er is een verschil tussen kwaadspreken en lasteren, hoewel beide zonden in het verlengde van elkaar kunnen liggen. Lasteren is tegen beter weten in iets ongunstigs vertellen van anderen, met het doel hun reputatie, karakter of goede naam te schaden. Dit had Ziba gedaan. Politieke campagnevoerders zijn berucht om de lasterlijke beweringen die ze naar de media toe uiten, om zo hun politieke tegenstanders te benadelen. Mensen smullen hiervan, maar dit soort verachtelijke 'lastercampagnes' zouden in het koninkrijk van God niet mogen voorkomen. Maar ook hier geldt: Sommigen smullen ervan!

> *Lasteren is tegen beter weten in iets ongunstigs vertellen van anderen*

God heeft het gebeuren tussen Mefiboseth en Ziba in de Schrift laten optekenen om lasteraars een spiegel voor te houden, want hoeveel Ziba's zijn er vandaag nog actief onder gelovigen? Met een verstokte lasteraar mogen we geen omgang hebben; met zo iemand moeten we niet eten. Dat wil zeggen: met zo iemand mogen we geen

gemeenschap hebben (1 Kor. 5:11). God gruwt van laster. Het leven van gezinnen, gemeenten en families wordt erdoor kapot gemaakt. Alles waar jaren aan gebouwd is, kan door één lasteraar in een mum van tijd stuk gemaakt worden.

Hoe om te gaan met onrecht?

'David zei: U en Ziba, u moet het land delen. En Mefiboseth zei tegen de koning: Hij mag ook alles wel nemen, omdat mijn heer de koning in vrede in zijn huis is gekomen' (2 Sam. 19:30). Ondanks het gegeven dat Ziba zijn meester had belasterd en bedrogen, werd hij door David beloond. En deze beloning ging ten koste van Mefiboseth. Mefiboseth komt niet in verweer tegen deze uitspraak. Integendeel, hij buigt zich onder de hand van David, en zegt: *'Hij mag ook alles wel nemen.'* Al de materiële zaken konden hem gestolen worden. Hem was goedertierenheid bewezen, het draaide bij hem niet om bezittingen of eer. Het ging hem maar om een ding: *'dat de heer de koning in vrede in zijn huis was gekomen.'*

David is een type van de Heere Jezus. Mensen blijven echter een zwakke afschaduwing van Christus, Die volmaakt is. Deze 'onvolmaaktheid' in het leven van David wordt hier duidelijk zichtbaar. David had zich laten misleiden door de lasterpraatjes van Ziba. Hij had Ziba op zijn woord geloofd en hem beloond met alles wat Mefiboseth bezat (2 Sam. 16:3-4). Nu hij de andere kant van het verhaal had gehoord, herriep hij zijn vroegere uitspraak niet. Bovendien had hij geen zin in een welles-nietes-spelletje, beide mannen moesten het land van Mefiboseth maar delen. Dat was zijn uitspraak, en daarmee moesten ze het doen! Met deze uitspraak kreeg het recht echter niet zijn loop. Uit de mond van Mefiboseth is geen weerwoord te horen. Hij is aan zijn meester onderdanig en verdraagt ootmoedig het onrecht en de droeve dingen die over hem waren gekomen (vgl. 1 Petr. 2:18-19). Ziba's leven is tot waarschuwing voor ons beschreven, en dat van Mefiboseth tot voorbeeld. En daarom eindigen we niet met Ziba maar met Mefiboseth.

Mefiboseth

- Mefiboseth hoorde bij de familie van Saul. Hij hoorde bij het nageslacht van het vlees. Zo behoren wij van nature tot het nageslacht van Adam (Rom. 5:12-21).
- Hij was verlamd aan beide voeten, niet in staat om te wandelen zoals het God behaagt.
- In het licht van David ziet Mefiboseth zichzelf als een dode hond (2 Sam. 9:8). Toen de Heere Jezus op het meer van Gennesareth Zijn licht liet schijnen en Petrus Zijn heerlijkheid zag, viel hij aan de knieën van Jezus neer, en zei: *'Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens'* (Luk. 5:8). Mefiboseth zei: *'Ik ben een dode hond'*, en Petrus zei: *'Ik ben een zondig mens'*. Beide uitspraken komen op hetzelfde neer: 'Ik ben een onreine zondaar!'
- Aan hem is door David de goedertierenheid van God bewezen.
- Al wat van Saul en zijn huis was, heeft hij van David ontvangen.
- Hij woonde in Jeruzalem en mocht voortdurend aan de tafel van David eten als een van de zonen van de koning.
- Hij bleef de koning trouw gedurende zijn verwerping.
- Hij was ootmoedig en verloochende zichzelf. Het ging hem maar om één ding: *'Dat zijn heer de koning in vrede in zijn huis was gekomen'* (2 Sam. 19:30).

Mefiboseth is hier een beeld van het gelovig overblijfsel uit Israël, dat vol verlangen uitziet naar de komst van de Messias te Jeruzalem. Christenen verwachten niet de Koning; wij zijn burgers van een rijk in de hemelen, en wij zien uit naar de komst van onze geliefde Heiland en Bruidegom (Fil. 3:20-21).

Voordat de Heere Jezus als de Koning der koningen en de Heer der heren verschijnt, zal Hij eerst Zijn bruid, de gemeente, tot Zich nemen. Hij brengt haar in het huis van Zijn Vader. Daar wordt zij als een reine bruid aan de Vader voorgesteld. Vervolgens vindt de bruiloft van het Lam plaats. Dit feest vindt niet op de aarde plaats, maar in de hemel (vgl. Joh. 14:1-4; 1 Thess. 4:16-18; 1 Kor. 15:51-52; Openb. 19:6-8). De dag is nabij dat Heere Jezus vanuit Jeruzalem over de wereld gaat regeren. De Koning is dan in vrede in Zijn huis gekomen (vgl. Matt. 23:39). En natuurlijk mogen óók wij hiernaar uitzien.

Over Mefiboseth is nog veel meer te zeggen. Er is echter niets mooiers dan zelf op ontdekkingsreis te gaan! We eindigen met de vraag van David als type van Christus: *'Is er onder u nog iemand die overgebleven is van het huis van Saul, zodat ik hem de goedertierenheid van God kan bewijzen?'* Dezelfde goedheid die God aan Mefiboseth heeft bewezen, wil Hij ook aan jou/u bewijzen. Het is de rijkdom van Zijn goedheid die tot bekering leidt. Nu is het nog de dag van de genade, laat dan ook niemand de gunst van God verachten (Rom. 2:4); morgen is het misschien te laat!

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. De eerste ware aanbidder?
2. Abrahams bezitter van zijn huis (HSV)?
3. De man, die door een geroost gerstebroon werd voorgesteld?

Antwoorden

1. Enos (Gen. 4:26).
2. Eliëzer (Gen. 15:2).
3. Gideon (Richt. 7:13).

WoordStudie

THEUDAS, JUDAS DE GALILEEËR, HUN GESCHIEDENIS EN WAT GRIEKS

Gerard Kramer

Er is een moment geweest dat alle apostelen tegelijk gevangen genomen zijn. De tekenen en wonderen die zij verrichtten, hadden veel aandacht getrokken, en zelfs meer dan dat. De jaloersheid van de sadduceeën werd erdoor opgewekt. Dezen lieten de apostelen, met steun van de tempelpolitie o.l.v. de hoofdman van de tempel, in verzekerde bewaring nemen. Daaruit werden zij 's nachts bevrijd door een engel van de Heer, die hun de opdracht gaf in het tempelcomplex verder te gaan met hun prediking. De apostelen gehoorzaamden meteen en predikten 's morgens vroeg in het tempelcomplex - en werden vervolgens voor de Raad (het Sanhedrin) gebracht. Daar kregen zij het nadrukkelijke bevel niet meer in de naam van de Heer Jezus te leren. Petrus deed toen de uitspraak: 'Men moet God meer gehoorzamen dan mensen'. Aansluitend liet hij de Raadsleden horen dat zij het waren geweest die de Heer Jezus hadden omgebracht, maar dat God Hem als Overste Leidsman en Heiland door Zijn rechterhand heeft verhoogd (Hand. 5:17-32). Tijdens het tumult dat toen ontstond – men overwoog zelfs de apostelen te doden - wist Gamaliël, een wetgeleerde bij wie Paulus voor zijn bekering gestudeerd had (Hand. 22:3) de Raadsleden te kalmeren. Hij wees op de belevenissen van Theudas en van Judas de Galileeër. Wat Gamaliël over beide mannen vertelde, bestuderen we in het vervolg van dit artikel.

Handelingen 5:36

'*Want vóór deze dagen stond Theudas op, die zei dat hij iemand [van betekenis] was, en wie een aantal van ongeveer vierhonderd mannen aanhing; hij is gedood en allen die hem gehoorzaamden, werden verstrooid en bereikten niets*'.

'Theudas': deze man kennen wij slechts uit het relaas van Lukas. Dit kan onmogelijk dezelfde zijn als de door Flavius Josephus in *Antiquitates Iudaïcae* XX 97-98 vermelde valse profeet Theudas, aangezien die ná Judas de Galileeër optrad, terwijl Gamaliël Theudas chronologisch vóór Judas plaatst (zie Hand. 5:37). De veronderstelling dat Gamaliël zich kan hebben vergist, snijdt geen hout, want de Theudas van Josephus trad pas op onder keizer Claudius (41-54), terwijl de hier door Lukas beschreven toespraak nog onder keizer Tiberius (14-37) plaatsvond. 'Werden verstrooid' is de weergave van Gr. *dieluthèsan*, een passieve aoristus van Gr. *dialuoo,* dat in het NT alleen hier voorkomt. Een andere mogelijke weergave is 'vielen uiteen'. Het daarna volgende 'en bereikten niets' is lett. 'en werden tot niets' (Gr. *kai egenonto eis ouden*).

Handelingen 5:37

'Na hem stond Judas de Galileeër op, in de dagen van de inschrijving, en trok volk achter zich: ook deze kwam om en allen die hem gehoorzaamden, werden verstrooid'.

'Judas de Galileeër': deze wordt door Flavius Josephus genoemd in *Antiquitates Iudaïcae* XVIII 4-10; XX 102; *Bellum Iudaïcum* II 118, 433; VII 253. 'In de dagen van de inschrijving': in het jaar 6 n. Chr., onder Quirinius. De in Lukas 2:2 vermelde inschrijving van ± 6 v. Chr [1]. was eveneens onder Quirinius, maar tegen die inschrijving was geen protest - waarschijnlijk omdat die toen werd gehouden door de 'eigen' vorst (de Edomiet Herodes de Grote) en die in 6 n. Chr. door de als vijanden beschouwde Romeinen. Judéa kwam toen namelijk onder rechtstreeks Romeins bestuur, en dat maakte een nieuwe inschrijving van het hele rijk noodzakelijk. De Romeinen wilden graag weten hoeveel belastinginkomsten, nu er een gebied was toegevoegd, te verwachten waren.

'Trok … achter zich' is de weergave van Gr. *apestèsen opisoo autou,* lett. 'deed afvallen / maakte afvallig achter zich', de enige plaats in het NT waar het actieve *afistèmi* voorkomt, 'afvallig maken', 'in opstand doen komen'. Dit woord heeft een religieuze notie; zie Schlier, *TDNT* I 513) [2]. 'Werden verstrooid' is de weergave van Gr. *dieskorpisthèsan,* een passieve aoristus van *diaskorpizoo,* 'verstrooien', 'uitstrooien' dat verder voorkomt in Mattheüs 25:24, 26; 26:31; Markus 14:27; Lukas 1:51; 15:13 ('doorbrengen'); 16:1 ('verkwisten').

Gamaliël concludeert: 'Blijft af van deze mensen (= de apostelen) en laat hen [begaan]; want als deze raad of dit werk uit mensen is, zal het verbroken worden. Als het echter uit God is, zult u hen niet kunnen verbreken, opdat u niet misschien ook strijders tegen God blijkt te zijn'. En zij lieten zich door hem overreden (Hand. 5:38-40).

Titus Flavius Josephus (Jeruzalem, 37 – Rome, ca. 100), oorspronkelijk Josef ben Mattijahu genoemd, was een Romeins-Joodse geschiedschrijver en hagiograaf van priesterlijke en koninklijke afkomst. In zijn twee belangrijkste werken Oude geschiedenis van de Joden (ca. 94 n.Chr.) en de Joodse oorlog (ca. 75 n.Chr.) ligt het accent op de eerste eeuw n.Chr., vooral op de Joodse opstand tegen de Romeinse bezetting in de periode 66 - 70 n.Chr. (de Eerste Joodse Oorlog) die resulteerde in de vernietiging van Jeruzalem in 70 (bron: wikipedia).

1) Dit jaartal is een gevolg van een nooit gecorrigeerde fout in onze jaartelling. Een gevolg van die fout is dat Christus ong. 4 voor Christus is geboren, namelijk zo'n 2 jaar na de door Augustus verordende inschrijving (vgl. Luk. 2:2 en Matt. 2:16; de in deze laatste Schriftplaats bedoelde Herodes de Grote overleed volgens de huidige jaartelling in 4 voor Christus. Dat is nog een extra bewijs dat er iets mis is met onze jaartelling).

2) TDNT = *Theological Dictionary of the New Testament,* edited by G. Kittel.

HET BOEK JEREMIA

DEEL 10 - DE VERHEVEN GOD

Ger de Koning

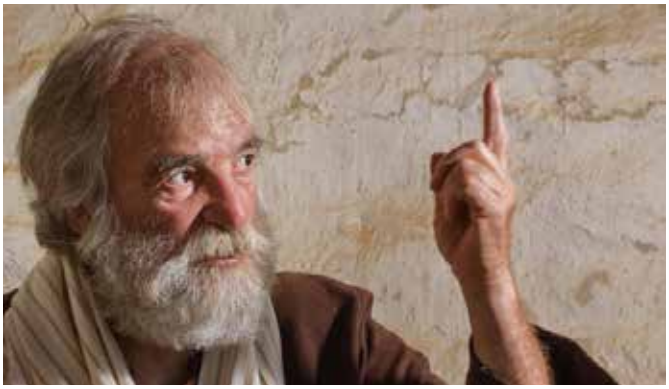

Jr 6:1-5 | De naderende invasie

Jeremia beschrijft hier profetisch de aanstaande belegering van Jeruzalem door de legers van de koning van Babel (vers 1). De profeet leeft zich zozeer in de verschrikking in die komen gaat, dat hij het beschrijft alsof het al zover is. Hij ziet ze in de geest naar Jeruzalem oprukken, gereed om de stad in te nemen. De *'nakomelingen van Benjamin'* – Jeremia woont op het grondgebied van de stam Benjamin – die zich in Jeruzalem bevinden, worden opgeroepen zich in veiligheid te brengen en niet te vertrouwen op hun eigen kracht. Veiligheid is van het grootste belang, zeker als er onheil dreigt.

Ze moeten in Tekoa de bazuin blazen om de bewoners daar te waarschuwen. Tekoa is de geboorteplaats van Amos (Am 1:1). Het is een Judese stad ongeveer achttien kilometer ten zuiden van Jeruzalem. Behalve een *hoorbaar* waarschuwingssignaal moet er ook een *zichtbaar* signaal in de vorm van *'een vuursignaal'* gegeven worden. Dit zichtbare signaal moet boven Beth-Cherem, dat ongeveer vijf kilometer ten zuiden van Jeruzalem ligt, afgegeven worden, zodat allen die het zien het onheil kunnen ontvluchten. Het onheil *'ziet … neer vanuit het noorden'*, dat wil zeggen dat de legers van Babel zich daar klaarmaken om naar Jeruzalem op te trekken.

Jeruzalem is een *'bekoorlijke'* en *'verwende'* vrouw (vers 2). De zorg van de HEERE heeft haar bekoorlijk gemaakt, maar ze heeft haar schoonheid misbruikt door zich als een hoer te gaan gedragen (Ez 16:1-16). Dat heeft haar in het begin de nodige aandacht van de omringende volken opgeleverd en daardoor is ze verwend geworden. Het resultaat is dat ze zich bandeloos tegenover de HEERE is gaan gedragen. Daarom zal Hij haar uitroeien.

De stad zal alles kwijtraken door herders die met hun kudden alles afgrazen (vers 3). Ze zijn een beeld van de vijand die tegen haar zal optrekken en niets van haar schoonheid zal overlaten. De vijandelijke legeraanvoerders, *'de herders'*, zullen met hun soldaten, *'hun kudden'*, hun tenten rondom Jeruzalem opslaan. Iedere aanvoerder zal daarbij zijn tenten opslaan op een stukje van het land. Dat zal daardoor volledig bedekt zijn met tenten en minutieus afgeweid worden, waardoor het onbruikbaar wordt voor Gods volk.

De vijand dient zich aan en verklaart de oorlog. De oorlogsverklaring is voorafgegaan door voorbereidingen en wordt gevolgd door het beginnen van de oorlog. Hun taal toont haast en ongeduld aan en de dorst naar verwoesting.

Lees aub. elke keer het tekstgedeelte erbij uit de HSV.

Op klaarlichte dag wil hij oprukken (vers 4). Dan blijkt dat de dag toch sneller verstrijkt dan gedacht. Dat is een tegenvaller. Dan moeten ze maar in de nacht oprukken (vers 5).

Zo verstrijkt voor Jeruzalem de dag dat de aanval dreigt en is er vrees voor de nacht omdat de stad dan zal worden aangevallen. De soldaten zijn vol van oorlogswoede en niet tegen te houden. Ze zien de buit voor zich. In de nacht worden de paleizen, dat zijn de herenhuizen, verwoest. De gerieflijke woningen van de mensen die zich aan het leven te goed hebben gedaan, worden te gronde gericht.

Jr 6:6-8 | De belegering van Jeruzalem

Jeruzalem wordt belegerd omdat de HEERE van de vijandelijke legermachten dat heeft bevolen (vers 6). De legers van de vijand zijn in feite Zijn legers. Het bevel om bomen om te hakken en daarmee een belegeringsdam tegen Jeruzalem op te werpen komt van Hem. Met nadruk wordt de vijand erop gewezen dat *dit de stad is* die gestraft moet worden. *Die* stad moet hij aanvallen.

De reden volgt. Er is namelijk *'enkel onderdrukking … in haar midden'*. Hiermee wordt het gedrag van de leiders bedoeld, die het volk verdrukken om er zelf beter van te worden. Dit grote kwaad zien we vandaag als er in een plaatselijke gemeente gelovigen door leiders onderdrukt worden, als er wetten worden opgelegd of als er absolute gehoorzaamheid aan de leiders wordt geëist.

De slechtheid van de stad wordt niet slechts hier en daar gezien in iemand die kwaad doet. Het is een slechtheid die als een alledaagse gewoonte door de hele stad geproduceerd wordt (vers 7). Zoals een bron onophoudelijk en onstuitbaar water opwelt, zo welt uit de stad onophoudelijk een niet te stuiten stroom van *'slechtheid'* op. Waar je ook maar in de stad luistert, je hoort overal niets anders dan *'geweld en verwoesting'*. De verdorven bron van dit alles is het hart, dat ver van de HEERE verwijderd is. De HEERE ziet de gevolgen daarvan. Er is in de stad *'voortdurend ziekte en plaag'* als resultaat van het geweld en de verwoesting die er gepleegd worden.

In Zijn grote geduld spreekt de HEERE nog een keer uit dat Hij Jeruzalem wil vergeven als haar inwoners zich laten straffen, wat betekent dat ze Zijn tucht aanvaarden (vers 8). Hij roept hen als het ware toe dat ze zich toch laten straffen, dat ze inzien dat Hij hen door hen te straffen wil corrigeren. Als ze niet luisteren, moet Zijn ziel zich van hen losrukken. Het woord *'losrukken'* geeft wel aan hoe onwillig de HEERE is om de verbinding met Zijn volk te verbreken. Hieruit spreekt Zijn innige verbondenheid met de stad. Maar als

ze zich niet onder Zijn tucht buigen en tot Hem terugkeren, dan moet Hij hen wel tot een woestenij en een onbewoond land maken.

Jr 6:9-15 | De val van de stad

De HEERE vergelijkt *'het overblijfsel van Israël'*, dat zijn Juda en Benjamin, met een wijngaard (vers 9; Jes. 5:1-7). Hij zegt als *'de HEERE van de legermachten'* dat de vijand na het oordeel nog een keer het land zal doorgaan, zoals een druivenplukker nog eens door de wijngaard gaat om te zien of er nog ergens druiven zijn blijven hangen. Beeldend wordt voorgesteld hoe de hand van de druivenplukker langs de ranken gaat. Rank na rank zoekt hij af of er nog ergens een vergeten druif hangt. Zo zal de vijand Jeruzalem uitkammen in een nalezing die ertoe zal voeren dat wie aan het oordeel is ontkomen, alsnog wordt weggevoerd of omgebracht.

Jeremia vraagt zich af tegen wie hij zal spreken (vers 10). Is er nog wel iemand die luistert naar het woord van de HEERE dat hij spreekt? Zijn woorden lijken geen enkele uitwerking te hebben. De oorzaak daarvan is dat het oor van het volk onbesneden is, evenals hun hart (Jer. 4:4; Hand. 7:51). Ze willen niet luisteren, want ze willen zichzelf niet veroordelen. Hun oren zijn verstopt door de vuiligheid van de zonde. Vervolgens stoppen ze ook nog hun vingers in de oren. Ze *kunnen* het Woord niet horen en ze *willen* het Woord niet horen.

Het woord van de HEERE wordt door hen versmaad, dat wil zeggen bespottelijk gemaakt en veracht. Een dergelijke reactie doet zowel de HEERE als de profeet pijn. Het volk vindt geen vreugde in het woord van de HEERE, het heeft niets aantrekkelijks voor hen, er zit voor hen geen smaak aan. De oorzaak daarvan is dat ze nooit de kracht ervan in hun hart en geweten hebben gevoeld. Hoe heel anders is dat bij Jeremia en bij hen die opnieuw geboren zijn (Jer. 15:16; Ps. 1:2; 1 Petr. 2:2-3).

De volkomen onverschillige en zelfs smadelijke houding van het volk tegenover het woord van de HEERE bewerkt bij Jeremia grote verontwaardiging (vers 11). Hij is vervuld van de grimmigheid die ook bij de HEERE aanwezig is over een dergelijke opstelling van Zijn volk. Jeremia heeft die grimmigheid willen inhouden, maar dat lukt hem niet langer. Hij predikt het onheil niet omdat hij dat zo graag doet, maar als ze dan zo afvallig zijn, moet het oordeel komen.

Jeremia krijgt dan van de HEERE de opdracht om Zijn grimmigheid over de hele bevolking uit te gieten. Het oordeel moet komen over:

1. de op straat spelende *'kleine kinderen'*;
2. *'de jongemannen'* die in een kring bij elkaar staan en elkaar vermaken;
3. *'de man'* en *'de vrouw'* en;
4. *'de oudere met de hoogbejaarde'*.

Alle bevolkingsgroepen, in elke leeftijdscategorie en in alle samenstellingen, van jong tot oud, vallen onder het oordeel van de wegvoering in ballingschap omdat het verderf bij iedereen aanwezig is.

Het oordeel komt ook over hun huizen en hun akkers en hun vrouwen (vers 12). Akkers en vrouwen worden in één adem genoemd, alsof vrouwen ook 'bezit' zijn. Alles gaat over in de handen van anderen, dat wil zeggen van de vijand, de Babyloniërs. Zij worden de nieuwe eigenaars. Dat zal gebeuren omdat de HEERE Zijn hand in toorn tegen Zijn volk uitstrekt. Het uitstrekken van Zijn hand betekent dat Hij daadwerkelijk ingrijpt en Zijn macht openbaart. Dit is waar Mozes voor heeft gewaarschuwd (Deut. 28:30).

De toorn van God wordt opgewekt door de handelwijze van het hele volk. Van de jongste tot de voornaamste zijn ze alleen maar uit op winst (vers 13). De begeerte naar meer beheerst hen. De profeet en de priester doen daar even hard aan mee. In plaats van het volk voor te houden wat de HEERE graag wil, pleegt ieder van hen bedrog om ook maar zoveel mogelijk geld in bezit te krijgen.

Ze bedriegen het volk door niet de ware oorzaak – de zonde – aan te tonen van de breuk die met de HEERE is ontstaan. In plaats daarvan moedigen ze de kwaaddoeners aan voort te gaan met zondigen door hun vrede te verkondigen (vers 14; vgl. Mi. 3:5; 1 Thess. 5:3). Dit is wel een heel gemakkelijke genezing van de breuk. Het is zoiets als een kankergezwel bedekken met een pleister. Het is dan ook geen echte genezing. Het is het valse optimisme van de zonde. Er is helemaal geen vrede. Er is integendeel de dreiging van de komst van een wrede vijand.

Maakt het ook nog enige indruk op hen als ze met hun daden worden geconfronteerd (vers 15)? Nee hoor. Er is geen enkel schaamtegevoel bij hen om wat ze hebben gedaan. Ze begaan het grofste kwaad zonder daarbij of daarvan de geringste blos van schaamte op hun gezicht te krijgen (Jer. 8:12). Totale ongevoeligheid met betrekking tot hun zonden kenmerkt hen. Daardoor staan ze niet open voor de boodschap van de waarheid. Daarom komt op Gods tijd Zijn oordeel over hen.

Jr 6:16-21 | De oorzaak van het oordeel

Er is een weg om aan alle aangekondigde rampspoed te ontkomen. Dat is door te gaan *'staan op de wegen'* en te vragen *'naar de aloude paden' (vers 16)*. De oproep is eerst om te gaan staan op de wegen die ze nu gaan, om te zien of dat wegen zijn waarlangs de HEERE hen leidt, of dat het eigen wegen zijn (vgl. Klaagl. 3:40). Als ze eerlijk zijn, zullen ze zeggen dat het eigen wegen zijn. Dan volgt de oproep om *'naar de aloude paden'* te vragen (vgl. Job 8:8; 22:15; Deut. 32:7). Dat zijn de paden waarlangs de HEERE de vaderen heeft geleid, de paden die aangewezen worden door de goede aanwijzingen en oude wetten die de HEERE hun tot hun zegen heeft gegeven (vgl. 2 Kron. 17:3-4).

Het gaat erom dat er met het hart aan de HEERE wordt gevraagd om hun Zijn wil bekend te maken. De oprechtheid van het vragen naar die paden zal hen ertoe brengen te gaan luisteren naar de heilige Schrift. Daarin zullen ze de wil van de HEERE ontdekken over de weg die Hij wil dat ze gaan. Wat dan nog moet gebeuren, is de ontdekte weg bewandelen. Het gevolg daarvan zal zijn dat ze rust vinden voor hun ziel. Het gaan van de weg van de Heer geeft innerlijke rust en blijdschap. Daarin is ook begrepen vrede, welvaart, veiligheid, een geordend leven.

In het Nieuwe Testament worden we ook steeds opgeroepen terug te keren naar het woord van de apostelen (2 Petr. 3:2; Jud. 1:17). Het is niet terug naar de traditie of de vaderen, maar naar het Woord van God. Het gaat om de paden van de vaderen voor zover ze in overeenstemming met Gods

Woord zijn. Wie in gehoorzaamheid aan Gods Woord achter de Heer aangaat, vindt rust voor zijn ziel (Matt. 11:29-30). Dat zegt de Heer Jezus. Wie dat doet, wordt door de omgeving, vooral door de naamchristenen, met medelijden bezien en ouderwets genoemd, zelfs enghartig. Maar wie deze weg gaat, vindt rust voor zijn ziel die alle moderne wegen niet kunnen geven.

Helaas is de reactie van het volk dat ze die weg niet bewandelen. Het is een bewuste keus. Ze *weigeren* die weg te gaan. Zelfs als de HEERE hen indringend waarschuwt door Zijn wachters, dat zijn Zijn profeten, zeggen ze dat ze er geen acht op slaan (vers 17). Ze houden zich doof voor de roepstem van de HEERE, Die hen op de goede weg wil brengen om hen te zegenen.

Als het volk dan zo onwillig is om naar de HEERE te luisteren, spreekt Hij tot de heidenen en heel de aarde dat Hij Zijn volk zal straffen voor hun afwijzen van Hem (verzen 18-19). Wat Hij over hen brengt, hebben ze over zichzelf afgeroepen, het is *'de vrucht van hun gedachten'*. Hier blijkt nog eens dat de misdaden en zonden van het volk geen opwellingen zijn, maar de uitwerking van weloverwogen innerlijk overleg. Een mens is wat hij denkt. In hun gedachten is geen plaats voor God. Daarom hebben ze op Gods woorden geen acht geslagen en hebben ze Zijn wet verworpen.

De HEERE vraagt Zich af of er nog enige reden is om het reukwerk dat ze Hem brengen van hen aan te nemen (vers 20). De ingrediënten voor hun reukwerk als symbool van hun aanbidding zijn kostbaar omdat ze van een ver land komen. Maar voor de HEERE is het waardeloos. Als zij zo tegenover Hem staan, als hun hart zo ver van Hem verwijderd is, kan Hij er niets mee. Hij wil het helemaal niet. Een puur uiterlijke dienst is walgelijk voor hem (vgl. Jes. 1:11-13; Jer. 7:21-23; Hos. 6:6; Am. 5:21-27; Mi. 6:6-8). Ook hun brandoffers en slachtoffers zijn Hem niet welgevallig en aangenaam. Hun aanbidding wordt door Hem niet aanvaard als er geen gehoorzaamheid aan Hem is (1 Sam. 15:22).

Een verdorven aanbidding zal tot struikelblokken leiden die de HEERE in de weg legt van hen die naar Hem toe komen en waardoor zij zullen omkomen (vers 21). In het licht van de volgende verzen kunnen we daarbij denken aan een vijand die het land binnenvalt en hun alle vrijheid ontneemt. Het kwaad van een huichelachtige aanbidding wordt in de families, *'de vaders samen met de zonen',* en in de samenleving, *'de buurman met zijn naaste'*, gevonden.
De HEERE veroorzaakt hun val niet, dat doen zij zelf.

REPLY

VRAAG GESTELD OP INSTAGRAM

Ger de Koning

Hoe kan ik mijn gebedsleven en het lezen van de Bijbel verrijken én volhouden?

Gebedsleven

Eerst het gebedsleven. Ik wil een paar dingen met je delen die ik in Gods Woord over het gebed heb gevonden. Ze hebben mij geholpen de waarde ervan in te zien, al moet ik ook zeggen dat ik dat nog weleens vergeet. Het is wel mijn verlangen er steeds weer aan herinnerd te worden, zoals nu door jouw vraag.

Gebed is wel genoemd de ademhaling van de ziel. Gebed brengt je in verbinding met de hemel. Het krachtig gebed van een rechtvaardige (Jak. 5:16b) brengt de hemel in beweging. Het gebed van Elia is een voorbeeld en bewijs van de kracht van het gebed (Jak. 5:17-18).

Een rechtvaardige kan krachtig bidden

De kracht van het gebed is geweldig. Voorwaarde is dat het gebed gebeden wordt door een rechtvaardige. Met een rechtvaardige bedoelt Jakobus niet iemand die door het geloof een rechtvaardige voor God is, hoewel hij dat natuurlijk is, maar iemand die als een rechtvaardige leeft. Dat is geen status die je bereikt door goed te leven, maar dat ben je als, voor zover je weet, je leven rein is voor God.

Als zo iemand met een krachtig gebed bij God komt, kan en zal God ernaar luisteren. Hij hoeft dan niet eerst met de bidder te spreken over dingen in zijn leven die niet kloppen. Een rechtvaardige heeft omgang met God, hij is eraan gewend in de tegenwoordigheid van God te zijn en kent daardoor Zijn wil.

Jij kunt zo'n rechtvaardige zijn. God wil in Zijn plannen jouw gebed inschakelen. Hij luistert ernaar en gebruikt het voor de verwerkelijking daarvan. Als je dat bedenkt, dan wil je toch wel bidden en daarin volharden?

Gebed is niet iets wat je leert, zoals je ook niet leert ademen. Bidden is niet gereserveerd voor begaafde gelovigen. Nergens wordt gesproken over een gave van gebed. Niemand hoeft les te nemen of een cursus te volgen in bidden. We weten hoe het werkt, omdat we vanaf het begin van ons christelijk leven hebben gebeden. Ons eerste gebed was een gebed om genade, zoals we dat lezen van de tollenaar in de tempel, die bad: 'O God, wees mij, de zondaar, genadig!' (Luk. 18:13). God hoort elke roep om genade van een berouwvolle zondaar. Hij verwacht geen fraaie zinnen, maar een oprecht hart.

Enkele redenen om te bidden

Er zijn meerdere redenen om te bidden. Ik noem er een paar. Elke reden is een verrijking voor je gebedsleven:

- gebed maakt deel uit van Gods plannen. Ik weet niet of je weleens van George Müller hebt gehoord. Als je gemotiveerd wilt worden in je gebedsleven, moet je zijn levensbeschrijving eens lezen. Een indruk van zijn leven

kun je hier lezen: https://www.zoeklicht.nl/artikelen/george-muller-10806. Hij deed geen beroep op mensen maar op God. Hij wilde in een materialistische tijd bewijzen dat God leeft en gebeden verhoort.

- gebed is geestelijke oorlogvoering (Kol. 4:12). We leven in vijandelijk gebied. Als we ons dat bewust zijn zullen we bidden.
- gebed is een onderdeel van de wapenrusting en beschermt tegen de listen van de duivel (Ef. 1:18). Door het gebed meld je je niet bij de vijand, maar bij Hem Die alle macht heeft in de hemel en op de aarde. Door het gebed stijg je uit boven het strijdtoneel en ga je Gods heiligdom binnen om daar de kracht van de Heer Jezus te zien Die voor jou strijdt. Hij is de Bevelhebber; het is ook Zijn strijd.
- gebed bewaart voor het vallen in de zonde. De Heer Jezus zegt: 'Waakt en bidt, opdat u niet in verzoeking komt' (Matt 26:41)
- gebed is e.en vorm van dienst aan God en is wezenlijk voor onze dienst voor God. Het is reukwerk voor God (Ps. 141:2).

Van alle dingen die God van ons vraagt om voor Hem te doen is het eerste dat we bidden voor alle mensen, onder wie ook de koningen en hooggeplaatsten, de regeerders. Dat is omdat Hij wil dat alle mensen behouden worden en tot de kennis van de waarheid komen (1 Tim. 2:1-4).

De genoemde verzen uit de Bijbel zullen, als je ze in praktijk brengt, je gebedsleven verrijken.

Tips

Ik geef nog wat tips die kunnen helpen om daarin te volharden. Je kunt die aanvullen met wat je zelf over bidden hoort of ontdekt:

- maak een lijst met namen van mensen voor wie je wilt bidden;
- lees boeken en artikelen over gelovigen die vervolgd worden, lijd met hen mee en bid voor hen (Hebr. 13:3);
- bid voor mensen die een werk voor de Heer doen, zoals prediking van het evangelie, geven van onderwijs, herderlijke zorg, kinderwerk, ouderenzorg e.d.;
- bid voor de mensen in je directe omgeving: je familie, broeders en zusters, vrienden, buren, collega's, medeleerlingen;
- bid voor persoonlijke dingen: dat je geestelijk mag groeien (1 Joh. 2:12-18), voor je opleiding, baan, huwelijkspartner, vriendschappen e.d.

Bijbellezen en Bijbelstudie

Naast bidden is het *lezen en bestuderen van de Bijbel* belangrijk. Fijn dat je op dat gebied ook naar verrijking zoekt en wilt weten hoe je daarin kunt volharden. Daarom wil ik je graag enkele adviezen aanreiken die mij hebben geholpen bij het lezen en bestuderen van de Bijbel.

Het centrale thema

Bedenk steeds dat het centrale thema van de Bijbel de Heer Jezus Christus is:

- In het Oude Testament gaat het om Hem en Zijn relatie met Israël;
- In het Nieuwe Testament gaat het om Hem en Zijn relatie met de gemeente.

Manieren van Bijbellezen

Er zijn verschillende manieren waarop je de Bijbel kunt lezen:

- Historisch: je leest de geschiedenissen zoals ze toen gebeurden;
- Profetisch: de beschreven gebeurtenissen laten zien hoe het in de toekomst zal gaan;
- Praktisch: wat je hebt gelezen houdt lessen in voor de praktijk van je geloofsleven.

Verschil tussen Bijbellezen en Bijbelstudie

Er is een verschil tussen Bijbellezen en Bijbelstudie:

- Bijbellezen is bedoeld als voedsel voor je ziel; dat doe je in je stille tijd, voor leiding in je leven van elke dag;
- Bijbelstudie doe je systematisch, om dieper in te dringen in de betekenis van alles wat er in de Bijbel staat; je wilt van elk Bijbelboek weten waarom God het in Zijn Woord heeft opgenomen.

Gezonde grondhouding

Een gezonde grondhouding is noodzakelijk. Dat wil zeggen dat je:

- de Bijbel als onfeilbare Woord van God aanvaardt en het absolute gezag ervan erkent (2 Tim. 3:16). Eigen gedachten moet je opgeven. Alleen als er een nederige en bescheiden gezindheid is, zul je Gods Woord beter leren begrijpen;
- wilt leren van de leraars die de Heer Jezus aan Zijn gemeente heeft gegeven (Ef. 4:11). Je moet niet eigenwijs menen dat je niemand nodig hebt en het zelf wel uitzoekt. Die houding is een hoogmoedig negeren van de gaven van de Heer Jezus;
- als doel hebt dat God en Christus in je leven worden verheerlijkt.

Verrijk je kennis van de Bijbel

Ik adviseer om te beginnen waar de Bijbel begint, bij Genesis 1. Bid eerst of de Heer je door Zijn Geest wil helpen te begrijpen wat je leest. Probeer de inhoud in een paar woorden weer te geven. Zo kun je het met elk hoofdstuk doen.

In Genesis kun je veel leren van de levens van de gelovigen die je erin tegenkomt. Noteer de lessen die je erin ontdekt, bekijk wat je ervan kunt leren en ook waarin ze een waarschuwing voor je zijn.

Misschien heb je ook wat aan de Rotsvast-serie, een serie

die ik heb geschreven voor hen die jong in het geloof zijn. Je kunt ze lezen op https://www.kingcomments.com. Het is een commentaarreeks over de Bijbelboeken Romeinen tot en met Openbaring. Hoe oud je bent, doet er niet toe. Een oude tante zei ooit tegen mij: Wat jonge mensen kunnen begrijpen, kan ik ook begrijpen.

Het gaat erom wat jij voor de Heer Jezus bent gaan voelen, wat Hij voor je is gaan betekenen. Dat is de reden waarom jij de Bijbel wilt gaan lezen. Door deze boeken wil ik je daar graag bij helpen. Ze zijn bedoeld als een opstapje naar verder onderzoek van de Bijbel.

Ik hoop dat deze tips je ook helpen om te volharden en in het lezen en bestuderen van de Bijbel.

Je zult het bidden en Bijbellezen volhouden als je met een voornemen van je hart bij de Heer blijft (Hand. 11:23).
Dat wens ik je van harte toe.

DE BOODSCHAP VAN JOHANNES 1-11

Hamilton Smith

In dit evangelie wordt getoond dat Christus iets geheel nieuws op aarde heeft gebracht. Het religieuze systeem dat bestond vóór de komst van Christus – voordat het Woord vlees werd en onder ons woonde (Joh. 1:14) – wordt terzijde gesteld en het christendom wordt geïntroduceerd.

Hoofdstuk 1: De wet van Mozes moet plaats maken voor de 'genade en waarheid' die 'door Jezus Christus is geworden' (vers 17).

Hoofdstuk 2: De Joodse tempel wordt terzijdegesteld door de 'tempel van Zijn lichaam' (vers 21).

Hoofdstuk 3: Het 'aardse' wordt vervangen door het 'hemelse' (vers 12).

Hoofdstuk 4: De waterbronnen van het vergankelijke leven maken plaats voor de 'fontein van water die springt tot in het eeuwige leven' (vers 13-14); en de aanbidding te Jeruzalem wordt vervangen door aanbidding van de Vader in geest en waarheid (vers 20-23).

Hoofdstuk 5: Het hele systeem van de wet met de vijver, de engel en de sabbat maakt plaats voor de krachtige en levendmakende stem van de Zoon van God.

Hoofdstuk 6: Het brood dat het natuurlijke leven in stand houdt, wordt ver overtroffen door het ware brood, dat uit de hemel is neergedaald en dat nieuw en hemels leven geeft en onderhoudt (vers 49).

Hoofdstuk 7: Stromen van levend water vloeien nu in deze droge en dorre wereld door de kracht van de Heilige Geest, Die in ons woont (vers 39).

Hoofdstuk 8 en 9: Het licht van het leven schijnt in een wereld vol duisternis en dood (8:12; 9:5).

Hoofdstuk 10: De kudde die Jezus als Herder volgt, neemt de plaats in van de Joodse kudde (vers 16).

Hoofdstuk 11: De Zoon van God handelt in de kracht van Zijn opstandingsleven en heft de macht van de dood en het graf op. Hij maakt levend wie Hij wil.

BEGIN EN EINDE VAN DE EVANGELIËN

Gerrid Setzer

Het Evangelie van Mattheüs *begint met een geboren Koning Die gedood zal worden, en het eindigt met de Opgestane Die alle macht in hemel en op aarde heeft gekregen.*

Het Evangelie van Markus *begint met een onvermoeibare Dienaar, Die op één dag meer zegen verspreidt dan anderen in een heel mensenleven, en het eindigt met Hem Die triomfantelijk aan de rechterhand van God is gezeten.*

Het Evangelie van Lukas *begint met een heilige Baby in doeken gewikkeld – de 'Opgang uit de hoogte' die in deze wereld kwam –, en het eindigt met de Mensenzoon Die met zegenende handen ten hemel is* ***gevaren.***

Het Evangelie van Johannes *begint met discipelen die de Heer volgden, Die door Johannes de Doper werd geëerd als het Lam van God, en het eindigt met twee discipelen die de Heer volgden, Die één van hen een herdersopdracht had gegeven.*